

Lizinška dejavnost kljub vse večjim sumom o nepravilnostih brez regulacije

Katja Svenšek

Ljubljana – Lizinška podjetja zagotovo niso zanemarljiv akter na slovenskem finančnem trgu, najmanj nadzorovano pa je poslovanje tujih lizinških družb. Medtem ko ima Banka Slovenije skozi nadzor bank vpogled v lizinške družbe slovenskih bank, so lizinška podjetja s tujimi lastniki, tudi bančnimi, popolnoma siva lisa. Največji igralec na slovenskem lizinšem trgu je s skoraj polovičnim tržnim deležem po bilančni vsoti Hypo Leasing, ki ga vodi **Andrej Potočnik**. Ta ne spada pod okrilje Hypo Alpe Adria Bank Slovenija, ampak neposredno pod avstrijsko družbo Hypo Alpe Adria Leasing Holding. Navedeno pomeni, da je delovanje Hypo Leasinga, katerega bilančna vsota je septembra znašala 2,63 milijarde evrov, s stališča stabilnosti finančnega sistema povsem nenadzorovano. Nadzorujejo ga lahko le avstrijski organi, katerih pomanjkljivosti pa so se razkrile od zadnji aferi okoli Hypo banke.

Hypo Leasing, ki se te dni pogosto omenja v poslih z Vegradom, Merkurjem, je delež nezavarovanih posojil lani v primerjavi z letom 2008 povečal s 6,12 odstotka celotne izpostavljenosti na 16,44 odstotka oziroma 317,7 milijona evrov. Hypo lea-

sing pa ni edino lizinško podjetje bank, registrirano v tujini. Tujega lastnika ima tudi Sparkassen Leasing, ki obvladuje 6,12-odstotni tržni delež po bilančni vsoti, skupaj z lizinškimi podjetji, ki ne spadajo pod okrilje bank, pa je nenadzorovan del trga še večji.

Dejansko je prek Banke Slovenije nadzorovan le nekaj več kot 25-odstotni del lizinškega trga oziroma dejavnost lizinških podjetij NLB, NKBM, Probanke, SKB in Unicredita. A tudi v primeru KBM Leasinga in lizinške družbe NLB se v javnosti pojavljajo informacije o sumih nepravilnosti.

A slovenske banke, ki imajo lizinška podjetja registrirana pod svojim okriljem in so zato izpostavljene nadzoru centralne banke, naj bi kljub temu že predlagale, da se lizinška dejavnost vključi v zakon o bančništvu. »Z vidika bank je to neenaka regulatorna obravnava in za banke, ki morajo konsolidirati svoje podrejene lizinške družbe, tudi neenaka obremenitev (kapital, rezervacije) za istovrstne storitve. Banke opozarjajo na to problematiko,« so nam navedeno potrdili tudi v centralni banki. A tudi ta večjih težav očitno ne vidi. V preteklosti so centralni bankirji sicer omenili, da znaša med vsemi posojili bank nebančnemu

sektorju delež posojil lizinškim podjetjem okoli štiri odstotke, kar pa po njihovem mnenju večje tveganosti za bančni sistem ne predstavlja.

V Banki Slovenije so nam sicer pojasnili, da so v preteklosti opravili dva nadzora v eni od sestrskih lizinških družb – nadzor je bil mogoč zaradi povezanih oseb in po pooblastilu pristojnega tujega nadzornika – vendar v pregledih prakse, ki bi kazala na to, da banke slabše terjatve prenašajo na lizinške hiše, »v pomembnem obsegu« niso opazili.

Obstoječe stanje ne moti tudi ministrstva za finance pod vodstvom **Franca Križaniča**. Ti so ponovili stališče izpred leta dni, v katerem pravijo, da bi bila regulacija sicer dobrodošla, a da v praksi obstajajo številne oblike lizinga, »ki se ne prestando spreminjajo in prilagajajo potrebam trga, kar močno otežuje možnosti regulacije in samega nadzora«. A dejavnost lizingov je denimo regulirana celo v večini držav bivše Jugoslavije, medtem ko morajo pri nas upoštevati le zakon o gospodarskih družbah. Posloводства lizinških družb tako tudi ne potrebujejo dovoljenja Banke Slovenije, omejitve pa bi bile po mnenju številnih potrebne, to pa zato, ker je dejavnost lizingov tako obširna, da lahko vpliva na stabilnost finančnega sistema.

katja.svenssek@dnevnik.si

Stran / Page: 15

Doseg / Reach: 113000

Država / Country: SLOVENIA

Površina prispevka / Size: 462 cm²

2 / 2

Hypo Leasing, ki obvladuje polovico liziškega trga v Sloveniji, spada pod okrilje avstrijske skupine, zato je s strani slovenskih nadzornikov finančnega trga povsem nenadzorovan, čeprav je njegova bilančna vsota skoraj enaka bilančni vsoti pete največje banke. Na sliki je prvi mož Hypo Leasinga Andrej Potočnik ob zgradbi Rotonda, ki jo je gradil Vegrad, milijoni evrov pa naj bi se tudi pri omenjenem poslu stekli na račune off-shore podjetij.